

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/193/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8814205217
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8814205217.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci navrhovateľa H. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XX, právne zastúpený JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, Sov. hrdinov 163/66, Svidník, proti odporcovi PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpený Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Kubániho 16, Bratislava, o návrhu na vydanie predbežného opatrenia, o odvolaní odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 13C 299/2014 - 15 zo dňa 30.06.2014 takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len súd prvého stupňa) napadnutým uznesením nariadil predbežné opatrenie, ktorým uložil odporcovi povinnosť zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 23.08.2012 č. 8300049592 uzavretej medzi navrhovateľom a odporcom do právoplatného skončenia veci samej o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy. Zamestnávateľovi navrhovateľa uložil povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy navrhovateľa podľa dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 23.08.2012 č. 8300049592 uzavretej medzi navrhovateľom a odporcom. Vyslovil, že o trovách konania o nariadenie predbežného opatrenia bude rozhodnuté v konečnom rozhodnutí vo veci samej.

V odôvodnení uviedol, že návrhom doručeným súdu dňa 11.06.2014 sa navrhovateľ domáhal vydania predbežného opatrenia, ktorý odôvodnil tým, že účastníci konania uzavreli úverovú zmluvu, ktorá má spotrebiteľský charakter. V zmluve sú okrem iného neprijateľné zmluvné podmienky a ustanovenia v rozpore s § 54 ods. 1 a inými kogentnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka (neprijateľná rozhodcovská doložka, sankčné poplatky, revolving, dohoda o zrážkach zo mzdy a pod.). Súčasťou typovej formulárovej zmluvy, ktorej znenie bolo vopred pripravené zo strany veriteľa je aj dohoda o zrážkach zo mzdy. Odporca napriek spornosti veci požiadal zamestnávateľa navrhovateľa o vykonávanie zrážok zo mzdy, a to napriek skutočnosti, že neexistuje žiadne súdne rozhodnutie, ktoré by mu ukladalo povinnosť plniť, vykonávajú sa mu zrážky zo mzdy a nemá možnosť ich priamo zastaviť. Veriteľ výšku dlhu jednostranne diktuje, a to bez akéhokoľvek odsúhlasenia súdom. Odporca už vyzval jeho zamestnávateľa, aby vykonával zrážky zo mzdy a tieto aj vykonáva. Obava, že odporca naplní zásah do jeho majetku bez súdneho prieskumu zmluvných ustanovení a bez toho, aby bol známy výklad unijného práva, sa tak reálne naplnila. Ak je dohoda o zrážkach zo mzdy v rozpore s unijným právom, je principiálne neprípustné, aby sa použil tento problémový zabezpečovací inštitút. Navrhovateľ spolu s návrhom súdu predložil aj dohodu o zrážkach zo mzdy č. 8300049592 zo dňa 23.08.2012, z kópie ktorej je zrejmé, že táto bola uzavretá medzi účastníkmi konania v súvislosti so zmluvou o revolvingovom úvere č. 8300049592. Odporca listom zo dňa 02.09.2013 adresovaným spoločnosti EKOSTEEL Prešov, s.r.o. túto ako zamestnávateľa navrhovateľa požiadal z dôvodu omeškania navrhovateľa so splátkami o vykonávanie pravidelných mesačných zrážok zo mzdy s tým, že celkový dlh klienta - navrhovateľa ku dňu 30.08.2013 predstavuje sumu 1 749,18 Eur a ako prílohu mu doručil dohodu o zrážkach zo mzdy.

Následne súd citoval ust. § 75 ods. 2, § 76 ods. 1 písm. f), ods. 2, ods. 4, § 102 ods. 1 O.s.p. a uviedol, že inštitút predbežného opatrenia je inštitútom dočasným, ktorý je priamo viazaný na konanie a rozhodnutie súdu vo veci samej. Jeho účelom je dočasne upraviť pomery účastníkov konania, ktoré by v prípade jeho neexistencie mohlo spôsobiť, že by samotné rozhodnutie vo veci samej stratilo svoj faktický význam. Pre jeho vydanie postačuje obava, že by prípadný výkon súdneho rozhodnutia mohol byť neskôr ohrozený. Nie je povinnosťou súdu pred jeho vydaním skúmať, či ku konaniu, ktoré by mohlo ohrozovať prípadnú vykonateľnosť, skutočne dochádza. Preto môže súd o jeho vydaní rozhodnúť aj bez výsluchu účastníkov a bez vyjadrenia ostatných účastníkov (§ 75 ods. 7, 9 O.s.p.). Súd návrhu navrhovateľa v celom rozsahu vyhovel, lebo sa stotožnil so skutkovými aj s právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia a v zmysle § 76 ods. 4 O.s.p. a ďalšie dôvody neuvádzal. Povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok neuložil súd vo výroku uznesenia konkrétnej spoločnosti, ako to navrhoval navrhovateľ, ale všeobecne zamestnávateľovi navrhovateľa, teda akémukoľvek subjektu, ktorý bude zamestnávateľom navrhovateľa do právoplatného skončenia konania o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy, keďže predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy, resp. právo z nej by mohlo byť v budúcnosti odporcom uplatnené aj voči ďalším zamestnávateľom navrhovateľa.

V zákonom stanovenej lehote podal proti uzneseniu odvolanie odporca. Uviedol, že súd vydal predbežné opatrenie na základe návrhu na vydanie predbežného opatrenia zastavujúceho prebiehajúce zrážky zo mzdy navrhovateľa vykonávané v prospech odporcu. Podľa rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu SR, predbežné opatrenie nie je možné vydať len na základe tvrdenia navrhovateľa bez toho, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti umožňujúce záver o opodstatnenosti návrhu vo veci samej. Dôvodnosť treba skúmať z hľadiska skutkového i právneho (uznesenie NS SR sp. zn. 6Obo 48/01). Odôvodnenie súdu v nariadení predbežného opatrenia je v rozpore so zákonnou úpravou, na ktorú súd v odôvodnení poukazuje. Tvrdenia navrhovateľa popierajúce platnosť dohody o zrážkach zo mzdy ako takej sú v rozpore so zákonnou úpravou, nakoľko vzájomné práva a povinnosti strán z takejto dohody určuje práve zákon. Dohoda o zrážkach zo mzdy nepredstavuje právny úkon, ktorého obsah je dohodnutý zmluvnými stranami ako výsledok zmluvnej voľnosti podľa § 2 ods. 3, resp. § 51 Občianskeho zákonníka. Prostredníctvom dohody o zrážkach zo mzdy sa pristupuje k splneniu povinnosti dlžníka, teda úhrady splátok úveru. Na jeho použitie sa neviaže schválenie rozhodnutím súdu, ale existencia právnej skutočnosti, napr. porušenie povinnosti vyplývajúcej zo zmluvy, v tomto prípade nesplácanie dohodnutých splátok. Tento zabezpečovací inštitút nebol zo spotrebiteľského práva zákonodarcom vylúčený ako neprípustný, ako sa napr. stalo pri zabezpečovacom prevode práva k nehnuteľnosti. Argumenty uvádzané v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia sú podľa odporcu zjavne účelové. V zmluve o úvere je pritom jasne uvedená celková suma, ktorú musí navrhovateľ zaplatiť a aj suma mesačných splátok. Dohoda o zrážkach zo mzdy ako zabezpečovací inštitút nepredstavuje zrážanie časti mzdy na akejsi subjektívnej predstave odporcu, ale predstavuje zrážky v podobe a výške, ako boli stanovené mesačné splátky úveru pre prípad ich riadneho neuhrádzania. Súd pri rozhodovaní ani nezistil, či ku dňu podania návrhu na vydanie predbežného opatrenia sú zrážky vykonávané. Preto nie je žiadnym spôsobom preukázané, že v tomto prípade ide o okolnosť opodstatňujúcu dôvodnosť dočasnej úpravy vzťahov alebo odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Dôsledky predbežného opatrenia v súčasnosti zakladajú stav, kedy nedochádza k splácaniu splatných splátok dlhu, čím je poškodzovaný veriteľ - odporca a navrhovateľ sa zároveň dostáva do väčšieho omeškania ako vtedy, ak by predbežné opatrenie vydané nebolo. V konečnom dôsledku sa predbežným opatrením dosiahla úprava takých vzťahov medzi účastníkmi konania, kedy jeho účinky sú v neprospech obidvoch strán. Navrhol napadnuté uznesenie zmeniť a návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietnuť.

Navrhovateľ sa k doručenému odvolaniu písomne nevyjadril.

Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 10 ods. 1 O. s. p.), vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 204 ods. 1 O. s. p.) preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 O. s. p., bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie odporcu nie je dôvodné. Podľa § 102 ods. 1 O.s.p., ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz.

Podľa § 75 ods. 2 O.s.p., návrh má okrem náležitosti návrhu podľa § 79 ods. 1 obsahovať opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia, uvedenie podmienok

dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Z návrhu musí byť zrejmé, čoho sa mieni navrhovateľ domáhať návrhom vo veci samej.

Podľa § 76 ods. 1 písm. f) O.s.p., predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo niečo znášal.

Podľa § 76 ods. 2 O.s.p., predbežným opatrením možno nariadiť povinnosť niekomu inému než účastníkovi len vtedy, ak to možno od neho spravodlivo žiadať.

Inštitút predbežného opatrenia v zmysle citovaných zákonných ustanovení má predbežnú povahu a je možné ho nariadiť vtedy, ak nie sú dané podmienky pre konečné rozhodnutie o veci. Predbežné opatrenie stráca svoje opodstatnenie vtedy, keď súd poskytne ohrozeným alebo porušeným právam definitívnu ochranu. Jeho účelom je teda dočasná úprava pomerov účastníkov alebo zabezpečenie výkonu súdneho rozhodnutia. Predpokladom nariadenia predbežného nariadenia je aspoň osvedčené právo a aspoň osvedčené ohrozenie tohto práva.

Odvolací súd konštatuje, že navrhovateľ v prejednávanej veci vo vzťahu k odporcovi dostatočným spôsobom osvedčil potrebu dočasnej úpravy pomerov týchto účastníkov. Nárok je osvedčený vtedy, ak sa súdu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako pravdepodobný. Miera osvedčenia sa pritom riadi konkrétnou situáciou, najmä naliehavosťou tej-ktorej veci. Odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy spočíva najmä v preukázaní toho, že z dôvodov na strane odporcu vzniká druhému účastníkovi škoda, či iná ujma, prípadne mu takáto ujma hrozí.

Preukázanie alebo osvedčenie skutočnosti odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia sa posudzuje podľa obsahu návrhu na začatie konania, pripojených listín a skutkových okolností z nich vyplývajúcich, ako aj z dôvodnosti návrhu z hľadiska právneho posúdenia veci. Pri predbežnom opatrení pritom prevláda požiadavka rýchlosti konania pred požiadavkou úplného preukázania uplatneného nároku, a to z dôvodu, že predbežné opatrenie má dočasný (predbežný) charakter. Z tohto dôvodu nie je potrebné zisťovať všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej alebo musia byť aspoň osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie. Pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie.

Z obsahu spisu je zrejmé, že medzi účastníkmi konania bola uzatvorená zmluva o úvere a v tejto súvislosti aj dohoda o zrážkach zo mzdy, či iných príjmov dlžníka dňa 23.08.2012. V súvislosti s uzatvorenou úverovou zmluvou a aj dohodou o zrážkach zo mzdy, poukazoval navrhovateľ na to, že v týchto prípadoch ide o formulárové typové spotrebiteľské zmluvy, obsah ktorých považuje za problematický a z eurokonformného hľadiska za najmenej sčasti neutržateľný. Tvrdil, že v zmluve sú okrem iného neprijateľné podmienky a ustanovenia v rozpore s § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka a inými kogentnými ustanoveniami zákona - neprijateľná rozhodcovská doložka, sankčné poplatky, revolving, dohoda o zrážkach zo mzdy a podobne. Súladnosť inštitútu dohody o zrážkach zo mzdy s právom Európskej únie už bola predmetom prejudiciálneho konania pred Súdnym dvorom Európskej únie (C-30/12), pričom dohoda o zrážkach zo mzdy, tak ako je upravená v Občianskom zákonníku, umožňuje postihnúť majetok navrhovateľa v podobe jeho mzdy aj na plnenia z tvrdených nekalých zmluvných podmienok bez predchádzajúceho posúdenia súdom. Je tiež zrejmé, že odporca požiadaval zamestnávateľa navrhovateľa o vykonávanie zrážok zo mzdy (list odporcu zo dňa 02.09.2013, č.l.8).

Potreba dočasnej právnej úpravy pomerov účastníkov je osvedčená existenciou samotného sporu o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy dlžníka zo dňa 23.08.2012. Dôvodnosť pre vydanie predbežného opatrenia s povinnosťou zamestnávateľa navrhovateľa zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy navrhovateľa podľa spornej dohody vyplýva z toho, že vykonaniu zrážok zo mzdy navrhovateľ zabrániť a ďalšou realizáciou zrážok zo mzdy by mohlo dôjsť k zásahu do majetkovej sféry navrhovateľa predtým, než sa na základe podaného návrhu rozhodne o platnosti takto uzatvorenej dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá podľa jeho tvrdení obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Môže tak nastať situácia, v ktorej si veriteľ vymôže celú svoju pohľadávku voči dlžníkovi pomocou zrážok zo mzdy, pričom takto vymožené prostriedky môžu značne prekračovať sumu, ktorú by spotrebiteľ bol

povinný zaplatiť po náležitom súdnom preskúmaní namietanej nekalosti ustanovení dohody o zrážkach zo mzdy, obsah ktorej v konaní navrhovateľ namieta.

Argumentáciu odporcu poukazujúceho na nedôvodnosť takto uplatneného žalobného návrhu posúdi súd prvého stupňa v rámci konania o veci samej. Za daného stavu však považoval odvolací súd predložené listinné dôkazy a navrhovateľom uvádzané tvrdenia o neprijateľných zmluvných podmienkach za dostatočné pre nariadenie predbežného opatrenia. Až v konaní vo veci samej bude s konečnou platnosťou vyriešené, či spotrebiteľská zmluva uzatvorená medzi účastníkmi konania obsahovala neprijateľné zmluvné podmienky. Povinnosť uložená odporcovi zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy je daná iba predbežným opatrením, pre ktorý je charakteristická jeho dočasnosť (do právoplatného ukončenia konania o veci samej) a predbežné opatrenie nerieši definitívne vzťahy medzi účastníkmi konania. Opodstatnenou nebola ani námietka odporcu, ktorý poukázal na nedostatočné zdôvodnenie preskúmaného rozhodnutia. Súd prvého stupňa postupoval v tejto súvislosti tak, ako to umožňuje ustanovenie § 76 ods. 4 O.s.p.

Z týchto dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie ako správne potvrdil postupom podľa § 219 ods. 1 O.s.p..

O trovách konania rozhodne súd prvého stupňa v rozhodnutí o veci samej (§ 145 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.